

Одеса и Москва. „Блѣскаво поприще се отвори за нашата младежь, — пише Селимински на другаря си Георги Атанасовъ въ Парижъ, на 28 юлий 1844 г., — стига тя да знае какво блѣскаво бѣдаще я очаква, за да стане достойна и за народа, къмъ който принадлежи“... И самъ той, съ известно задоволство, изтъква по-после, какъ билъ щастливъ да изпрати следъ 1841 г. за Русия, за Одеския лицей, Никола и Димитръ Ст. Михайловски, Ив. Момчилова и Г. Пачева, а въ Москва Ив. Шопова. Както се знае, Никола Михайловски (1818—1892) завършва въ 1848 г. Московския университетъ по филология и става учителъ въ родното си място, Елена, после и въ Търново. Той се проявява като отличенъ педагогъ и вещъ преводачъ и има своите голѣми заслуги за оформяването на новобългарския книжовенъ езикъ. Сѫщо такива качества на учителъ и книжовникъ е притежавалъ и другарътъ му въ еленското училище Иванъ Момчиловъ (1819—1869), който следва известно време въ Одеската семинария. Благодарение на двамината, Елена се прочува изъ цѣла България като най-добра „даскалоливница“ (по израза на П. Р. Славейковъ). Твърде даровитъ е билъ и рано починалиятъ калоферецъ Ив. Шоповъ (1820—1853), който учи въ Москва, после и въ Прага медицина, но се интересува за езикъ и книжнина, запознава се съ Шафарика и Ханка, издава първата българска библиография (на излѣзлите до тогава книги) и събира фолклорни материали.

На тия и на други свои другари Селимински ще поглежда всѣкога съ гордость и ще ги посочва като най-голѣма надежда на родината. Въ своята Историческа студия отъ 1864 г., като дава една крайно благоприятна характеристика на българина въ интелектуално отношение, Селимински добавя за примѣръ: „Българските юноши въ разните учебни заведения на Атина, Пиза и Парижъ въ мое присѫствие получиха на изпита си дипломи съ отличие. Такива бѣха д-ръ Ст. Чомаковъ, д-ръ Ив. Найденовичъ, д-ръ Конст. Ивановичъ (Мишайковъ), д-ръ Г. Атанасовичъ, Н. Михайловски, Ив. Момчиловичъ и много други. Тѣ всички сега се отличаватъ по всичко и ржково одятъ сѫдбините на отечеството си“. Да играе подобна роля е и скритата амбиция на самия Селимински, членъ и вдѣхновителъ на това отрано общество. Въ Атина той се носи съ мисъльта, следъ завѣршено академическо образо-